

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

ULTIMAS

Arenbergstraat 9

1000 BRUSSEL

02 553 68 72

info@ultimas.be

www.ultimas.be

Achtergrondinformatie Ultima Algemene Culturele Verdienste 2019 – Luc Tuymans

Luc Tuymans (Mortsel, 1958) is een Belgische schilder. De kunstenaar, die woont en werkt in Antwerpen, wordt beschouwd als een van de meest invloedrijke hedendaagse Belgische kunstschilders. Hij is gehuwd met Carla Arocha, een kunstenares uit Venezuela.

Tuymans kreeg een kunstopleiding aan het Brusselse Sint-Lukasinstituut en studeerde kunstgeschiedenis aan de VUB. Hij maakt gebruik van technieken uit filmmontage zoals kadrering en extreme close-up. In een tijd dat de schilderkunst dood werd verklaard, schildert hij onbehaaglijke figuratieve doeken, soms in vale kleuren. Met een filmische blik beeldt hij ogenschijnlijk onschuldige, maar in feite beladen onderwerpen af: een lampenkamp (uit Buchenwald), een kapot poppenlijfje, een rokzoom en een been, een uitsnede van een lichaam of een gezicht (reeks Der diagnostische Blick, 1992). Een aantal schilderijen refereert aan het onverwerkte verleden: de holocaust (Gaskamer, 1986), het Belgische kolonialisme (Leopard, 2000), het Vlaamse nationalisme.

Tuymans koestert een fundamenteel wantrouwen tegen de waarheidswaarde van beelden. Zijn schilderijen noemt hij 'authentieke vervalsingen'. Tegenover de gemakkelijke transparantie van de alomtegenwoordige, snel opgenomen beelden in media en reclame, plaatst hij zijn desoriënterende schilderijen. Volgens Tuymans is een volwaardig psychologisch portret van een individu onmogelijk. Vandaar dat de kadrering van zijn portretten vaak onvolledig is. 'Geweld is het enige wat mijn werk structuur verleent', zegt Tuymans. Hij geeft evenwel nooit de feitelijke wreedheden weer zoals Andy Warhol, maar meer een suggestie ervan. In de zomer van 2004 kreeg Tuymans als eerste levende Belgische kunstenaar een tentoonstelling in de Tate Modern.

Daarop volgen in 2006 exposities in Genève en Tokio en het jaar daarop in de Hongaarse hoofdstad Boedapest. Ook kreeg hij dat jaar een eredoctoraat algemene verdiensten van de Universiteit Antwerpen omdat hij volgens de instelling "nadenkt over de mogelijkheden en de limieten van het beeld als drager van inzicht." In 2007 brengt Tuymans in zijn Antwerpse thuisbasis Zeno X de reeks over de jezuïeten "Les Revenants". In België volgt dan nog in 2009 een tentoonstelling in het Brusselse Wiels. Naar deze solo-expo "Against the Day" komen 35.000

mensen kijken. Een grote retrospectieve met 75 sleutelwerken komt er in 2010 met eerst een tournee langs de Amerikaanse musea (Museum of Modern Art in San Francisco, Dallas Museum of Art, Museum of Contemporary Art in Chicago) en daarna het eindpunt in de Brusselse Bozar van 18 februari tot 8 mei 2011.

Naast kunstenaar wordt Luc Tuymans ook meer en meer gevraagd als curator van tentoonstellingen. Dat is voor hem evengoed een wijze van omgaan met kunst, waarbij hij via het presenteren van andermans werk het op gang brengen van het visueel omgaan met kunst nog eens kan verruimen.

Zo is er in 2009 "The State of Things", de expositie van hedendaagse Chinese kunstenaars in confrontatie met Westerse kunst, die Tuymans samenstelt samen met de Chinese kunstenaar Ai Weiwei, op dat moment vooral bekend van het Vogelneststadion voor de Olympische Spelen in Peking. In BOZAR te Brussel loopt deze tentoonstelling van 18 oktober 2009 tot 10 januari 2010 in het kader van Europalia China. De tentoonstelling verhuist nadien naar het National Art Museum of China in Peking.

In Brugge heeft Tuymans in 2010 het curatorschap over de expo "The Reality of the Lower rank", die loopt van 22 oktober 2010 tot 23 januari 2011. Op vijf locaties wordt daar kunst uit Oost- en Centraal-Europa geconfronteerd met de eeuwenoude Brugse erfenis. Daardoor wordt ook het imago verbreed van Brugge, dat door de buitenlandse kunstkenneren vooral als een stad van oude meesters werd beschouwd.

Het grote mozaïek op het Hanzestedenplein voor het Museum aan de Stroom (2011) is gebaseerd op Tuymans schilderij 'Dead Skull', dat op zijn beurt geïnspireerd is door de grafsteen van Quinten Matsijs, de 'vader van de Antwerpse schildersschool', tegen de westgevel van de Antwerpse Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. En gezien de grote belangstelling voor het MAS is er ook vaak heel veel volk op Tuymans' 'Dead Skull'-mozaïek aanwezig, al is niet alleman zich bewust van het feit op een kunstwerk te staan. Want om het mozaïekbeeld te overzien moet je enige afstand kunnen nemen, wat het best lukt door via de gratis toegankelijke roltrappen naar een hogere verdieping van het museum te verkassen, waar je via de grote ramen Lucs doodskop mooi in beeld krijgt.

Van maart 2019 tot januari 2020 exposeerde hij met zijn tentoonstelling La Pelle in het Palazzo Grassi in Venetië.

Meer info: <http://www.luctuymans.com/>